

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister

(Udvidet adressebeskyttelse til personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter m.v.)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 494 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, lov nr. 311 af 29. marts 2014, § 15 i lov nr. 552 af 2. juni 2014 og lov nr. 752 af 25. juni 2014 foretages følgende ændringer:

1. I § 6 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

”Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal efter skriftlig meddelelse herom fra politiet registrere en person, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, som værende uden fast bopæl i kommunen uanset stk. 1 og 2. Flytter en truet person omfattet af 1. pkt. efterfølgende til en ny kommune, skal kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen registrere den pågældende som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen. Ændres personens bopæl eller faste opholdssted, mens den pågældende er registreret som værende uden fast bopæl, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Såfremt politiet eller den pågældende selv giver kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, folkeregistreres den pågældende efter de almindelige regler herom, jf. stk. 1, 2, 4 og 5. Er registreringen ophævet efter anmodning fra den pågældende selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Et barn af en forælder omfattet af 1. pkt., som har eller får samme bopæl som forælderen, registreres ligeledes som værende uden fast bopæl, og registreringen af barnets bopæl følger forælderen, så længe barnet faktisk bor sammen med den pågældende.”

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

2. I § 12, stk. 3, 2. pkt., ændres ”5 pkt.” til 6. pkt.”

3. Efter § 12, stk. 3, 3. pkt. indsættes som 4. pkt.:

”Personer omfattet af § 6, stk. 6, skal anmelde flytning uden brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

4. I § 13, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

”Såfremt barnet er omfattet af § 6, stk. 6, 1. pkt., skal der ikke foretages høring efter 1. og 2. pkt.”

5. Efter § 13, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

”Tilsvarende gælder, såfremt barnet i forbindelse med en anmeldt flytning vil skulle registreres som værende uden fast bopæl i medfør af lovens § 6, stk. 6, 6. pkt.”

6. I § 16, stk. 7, ændres ”stk. 6” til: ”stk. 7”.

7. I § 21, stk. 5, ændres ”4. pkt.” til: ”5. pkt.”.

8. I § 28, stk. 1, ændres ”§ 43, stk. 1,” til: ”§ 43”.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at opnå en bedre beskyttelse af visse truede borgeres adresser i Det Centrale Personregister (CPR). Det drejer sig om personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter.

Det foreslås at etablere en særlig form for adressebeskyttelse, der rækker ud over den almindelige adgang til efter CPR-loven at få registreret navne- og adressebeskyttelse. Forslaget indebærer, at truede borgere omfattet af målgruppen – som har en bopæl eller fast opholdssted, og som efter en konkret vurdering må anses for at have et særligt behov for adressebeskyttelse – kan registreres som værende uden fast bopæl i CPR.

2. Lovforslagets baggrund

Det ligger regeringen meget på sinde at hjælpe truede borgere, som befinder sig i en udsat situation, fordi de udsættes for alvorlige trusler i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter.

Regeringen har i 2012 udarbejdet en National strategi mod æresrelaterede konflikter med 33 konkrete initiativer, der har til formål at bekæmpe æresrelaterede konflikter, tvangsægteskaber, social kontrol m.v. Som led i strategien er blandt andet gennemført et initiativ, som styrker

kommunernes tilbud til borgere udsat for æresrelaterede konflikter ved at indføre pligt for kommunerne til at tilbyde anonym og gratis rådgivning til borgere, der henvender sig med æresrelaterede konflikter og pligt for kommunerne til at tilbyde en fremadrettet handleplan til personer i risiko for en alvorlig æresrelateret konflikt, jf. lov nr. 1632 af 26. december 2013 om ændring af lov om social service (rådgivning og handleplaner til voksne udsat for æresrelaterede konflikter), som trådte i kraft den 1. januar 2014.

Regeringen har i strategien givet tilsagn om, at regeringen vil overveje, om beskyttelsen af visse personers adresser i CPR kan forbedres yderligere, således at der i helt særlige tilfælde etableres en beskyttelse, der rækker ud over den almindelige adressebeskyttelse efter CPR-loven. En sådan beskyttelse vil bl.a. kunne medvirke til at øge sikkerheden for personer, der eksempelvis er ofre i sager af æresrelateret karakter.

Det har på den baggrund været overvejet, hvordan dette initiativ bedst muligt udmøntes i praksis med henblik på at give visse truede borgere en bedre adressebeskyttelse.

Det har vist sig, at registrering af almindelig navne- og adressebeskyttelse ikke altid er tilstrækkeligt til at yde beskyttelse i forbindelse med alvorligere æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter.

Udlevering af en beskyttet adresse kan forekomme på mange forskellige måder. Der kan være tale om, at adressen udleveres fra en fysisk sag, som er under behandling hos en myndighed, eller der kan være tale om, at adressen udleveres fra et it-system. Det kan således forekomme, at oplysninger om adressen – til trods for beskyttelsen – uretmæssigt udleveres fra CPR eller fra et andet offentligt it-system, som modtager oplysninger om navne og adresser fra CPR.

Med henblik på at forebygge uretmæssig udlevering af beskyttede navne og adresser fra CPR, er der udviklet en løsning, hvorefter der i forbindelse med log-in til CPR er indsat en særlig advarsel, som gør brugeren opmærksom på, at alle opslag og søgninger logges i systemet, og at uretmæssig udlevering af oplysninger fra CPR er strafbart.

Alle opslag og søgninger registreres og opbevares (logges) i CPR-systemet i 6 måneder. Politiet vil kunne bruge de loggede oplysninger til efterforskning af sager om uberettiget videregivelse af oplysninger fra CPR.

Med lovforslaget ønsker regeringen at gå videre og forbedre adressebeskyttelsen for visse truede borgere i forhold til CPR, som er det offentlige register, hvor oplysninger om borgernes adresser registreres som grunddata, og som en konsekvens heraf også i forhold til de offentlige it-systemer, der modtager oplysninger om navne- og adresser fra CPR.

Det foreslås derfor, at der for borgere omfattet af målgruppen etableres en særlig form for adressebeskyttelse, hvor de pågældende – uanset at de har en bopæl eller et fast opholdssted – registreres som værende uden fast bopæl i CPR. Med forslaget opnås en ordning, hvor de pågældende borgeres faktiske bopælsadresse ikke fremgår af CPR og derfor ikke videregives til andre offentlige myndigheder, der aftager oplysninger om adresser fra CPR.

Ordnningen vil indebære visse mindre ulemper for såvel myndighederne som den enkelte borger, idet det ikke er muligt via CPR at udfinde den faktiske adresse på den pågældende borger. Hertil kommer, at ordningen – for at beskyttelsen kan være effektiv – stiller visse krav til den enkelte borger om at hemmeligholde adressen.

Det er på den baggrund fundet rigtigst, at ordningen kun anvendes i tilfælde, hvor der foreligger et særligt beskyttelsesbehov, og hvor det konkret vurderes at være et egnet redskab. Som følge heraf foreslås det, at stillingtagen til, om den foreslåede særlige adressebeskyttelse skal iværksættes, henhører under politiet, som generelt varetager opgaver vedrørende personbeskyttelse og derfor er i besiddelse af den nødvendige kompetence.

Det er fundet nødvendigt, at registreringen som værende uden fast bopæl også kommer til at gælde for børn, som har eller får samme bopæl som en borger, der er omfattet af den særlige adressebeskyttelse. Det sker for at sikre, at beskyttelsen bliver reel.

3. Gældende ret om registrering af adresse samt adressebeskyttelse

I CPR registreres oplysninger om navn og adresse.

3.1. Det er et grundlæggende formål med CPR-loven, at enhver folkeregistreres (bopælsregistreres) på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig. Det følger af formålsbestemmelsen i CPR-lovens § 1, nr. 3.

I lovens § 6 er fastsat nærmere regler om bopælsregistrering.

Efter lovens § 6, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen i CPR registrere enhver på dennes bopæl i kommunen, hvis vedkommende efter lovens kapitel 4-6 skal være registreret her i landet. Ved bopæl forstås det sted (bolig), hvor en person regelmæssigt sover, når denne ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor denne har sine ejendele.

Efter lovens § 6, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen registrere den, der ingen bopæl har, på vedkommendes faste opholdssted i kommunen uanset dettes karakter. For at opholdsstedet kan anses for fast, skal opholdet have en vis varighed, hvorunder opholdsstedet ikke bevæges, jf. lovens § 9 om bevægelige boliger. Et fast opholdssted kan f.eks. være et krisecenter.

Den hidtidige bopælskommune skal efter lovens § 6, stk. 4, fortsat have registreret den, der intet fast opholdssted har, men kommunalbestyrelsen skal registrere den pågældende som fraflyttet den tidligere adresse. Kommunalbestyrelsen skal med mellemrum tage sagen op for at vurdere, om der kan fastlægges en bopæl eller et fast opholdssted. Bestemmelsen vedrører registrering "uden fast bopæl" eller såkaldt "høj vejkode", som er den mere registreringstekniske betegnelse for det samme.

Efter CPR-lovens § 6, stk. 5, skal den hidtidige bopælskommune registrere den, der resultatløst er eftersøgt, som forsvundet, indtil vedkommende er fundet eller har givet sig til kende. Kommunalbestyrelsen skal med mellemrum tage sagen op for at vurdere, om der kan fastlægges en bopæl eller et fast opholdssted.

I bekendtgørelse om folkeregistrering (bekendtgørelse nr. 1153 af 23. november 2006 med senere ændringer) er i kapitel 10 fastsat nærmere bestemmelser om registrering under særlige vejkode, herunder såkaldt høj vejkode. Efter bekendtgørelsens § 14 skal en person, der opgiver sin bopæl, fra fraflytningdagen registreres under vejkode i intervallet 9900-9939 i sin hidtidige opholdskommune i nærmere angivne tilfælde, herunder tilfælde, hvor den pågældende intet fast opholdssted har eller er forsvundet, er indsat eller anbragt i en af kriminalforsorgens institutioner m.v. Visse persongrupper registreres under nærmere angivne høje vejkode. Det gælder

f.eks. ansatte i den danske stat, som er beordret til tjeneste uden for riget, jf. lovens § 24, stk. 5, og deres familie, jf. lovens § 24, stk. 6, idet disse persongrupper registreres under vejkode 9953.

Truede borgere, som har en bopæl eller et fast opholdssted, skal – som alle andre borgere med en bopæl eller et fast opholdssted – registreres med adresse på bopælen eller det faste opholdssted, jf. CPR-lovens § 6, stk. 1 og 2. Der er således ikke i dag hjemmel til at registrere truede borgere med en bopæl eller et fast opholdssted som værende uden fast bopæl eller på anden vis foranledige, at adressen ikke fremgår af CPR.

3.2. Det er et grundlæggende formål med CPR, at oplysningerne i registret, herunder oplysninger om borgeres adresser, på en hensigtsmæssig måde kan videregives til offentlige myndigheder og private med en berettiget interesse heri, jf. formålsbestemmelsen i lovens § 1, nr. 4.

Efter lovens § 28, stk. 1, er det i dag muligt for en borger at få registreret navne- og adressebeskyttelse i CPR med den virkning, at den pågældendes navn og adresse ikke må videregives fra CPR til private, medmindre der er særlig hjemmel hertil, f.eks. fordi den, der ønsker oplyst navn og adresse, er kreditor for en forfalden fordring, jf. CPR-lovens § 42, stk. 5. Efter lovens § 28, stk. 1, 2. pkt., bortfalder beskyttelsen efter et år, medmindre vedkommende ønsker et tidligere bortfald eller kommunalbestyrelsen finder, at helt særlige forhold berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år.

Personer, som trues i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, vil være berettigede til at få registreret navne- og adressebeskyttelse også for en længere periode end ét år.

Navne- og adressebeskyttelse indebærer, at den pågældendes navn og adresse ikke må videregives fra CPR til private. Beskyttede navne og adresser kan imidlertid ses af alle offentlige brugere med adgang til CPR, men det vil fremgå, at der er navne- og adressebeskyttelse.

4. Lovforslagets udformning

4.1. Overvejelser om en mulig model for adressebeskyttelse

Det har været nævnt, at et nyt personnummer vil kunne være en hjælp for visse grupper af truede borgere. I CPR er der imidlertid en synlig kobling mellem det nye og det gamle personnummer. Det er nødvendigt for at kunne identificere rette person, f.eks. i sundhedssystemet og andre offentlige it-systemer. Truslen mod truede borgere i form af uretmæssig udlevering af oplysninger om adressen fra CPR vil derfor ikke kunne afhjælpes ved at tildele de pågældende borgere et nyt personnummer.

Det er i dag systemmæssigt ikke muligt i CPR at skjule truede borgeres adresser i CPR med den effekt, at adressen ikke er synlig for offentlige kunder ved levering af data fra CPR eller ved opslag i CPR. Det har sammenhæng med, at det er et grundlæggende formål med CPR, at oplysningerne i registret, herunder oplysninger om borgeres adresser, stilles til rådighed for offentlige myndigheder og private med en berettiget interesse heri, jf. formålsbestemmelsen i lovens § 1, nr. 4.

Det foreslås på den baggrund, at der for truede borgere omfattet af målgruppen etableres en særlig form for adressebeskyttelse, der rækker ud over den almindelige navne- og adressebeskyttelse efter CPR-loven. Det foreslås, at en model for særlig adressebeskyttelse af visse grup-

per af truede borgere – som har en kendt bopælsadresse, og som efter en konkret vurdering må anses for omfattet af målgruppen – tager udgangspunkt i, at de pågældende registreres som værende uden fast bopæl i CPR. Det indebærer, at de pågældende borgeres faktiske bopæl eller faste opholdssted ikke fremgår af CPR. Herved opnås en bedre beskyttelse mod uretmæssig udlevering af oplysninger fra CPR.

Der tages herved udgangspunkt i på den ene side at yde den bedst mulige beskyttelse af den faktiske bopælsadresse for borgere omfattet af målgruppen og på den anden side at etablere en ordning, hvor det er muligt for myndighederne at konstatere deres forpligtelser til at yde de pågældende borgere hjælp i konkrete situationer. Det er på den baggrund fundet nødvendigt, at den pågældende borgers kommunetilknytning fremgår af CPR svarende til, hvad der gælder for alle andre personer, som er registreret som værende uden fast bopæl i CPR, f.eks. personer, som intet fast opholdssted har, personer der er indsat eller anbragt i en af kriminalforsorgens institutioner m.v., og personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget samt deres familie. Hvis lovforslaget vedtages, vil det blive fastsat i bekendtgørelse om folkeregistrering, at borgere omfattet af beskyttelsen skal registreres på en nærmere angivet høj vejkode. Det sikres herved, at myndighederne, herunder den pågældendes bopælskommune, entydigt kan konstatere myndighedsansvaret over for borgeren og således kan yde den nødvendige service og hjælp over for den enkelte borger, der ofte vil befinde sig i en udsat situation.

4.2. Lovforslagets indhold

4.2.1. Beslutning om iværksættelse af særlig adressebeskyttelse

Det er fundet hensigtsmæssigt, at en sag om adressebeskyttelse initieres af politiet på baggrund af en samlet vurdering af trusselsbilledet for den enkelte.

En borger, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, vil således kunne rette henvendelse til politiet med henblik på stillingtagen til, om adressebeskyttelsen kan iværksættes i det enkelte tilfælde.

Æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter er ofte komplekse og nuancerede. Konflikterne kan dække over en række forskellige problemstillinger i forhold til motiv og handling, herunder bl.a. samlivsrelateret vold og øvrige straffelovsovertrædelser af personfarlig karakter, seksuelle overgreb, stalking, tvangsægteskab, social kontrol, undertrykkelse m.v. Sager, hvor den særlige adressebeskyttelse kan være relevant, vil f.eks. være situationer, der kan udvikle sig meget alvorligt for offeret, og hvor offeret ikke ser sig i stand til eller har mulighed for at sikre sig imod, at situationen forværres. Der vil altså være tale om situationer, hvor der foreligger et særligt beskyttelsesbehov i forhold til at kunne sikre offeret.

Om et sådant behov foreligger i den enkelte sag, vil bero på en konkret politifaglig vurdering, herunder navnlig i forhold til det konkrete trusselsniveau for offeret. Trusselsvurderingen vil bl.a. skulle foretages på baggrund af forholdet mellem gerningsmand og offeret, offerets personlige forhold og sagens øvrige omstændigheder.

Personbeskyttelse henhører i forvejen under politiet, og politiet besidder derfor den nødvendige ekspertise i forhold til at vurdere, om det i det enkelte tilfælde er et egnet initiativ at iværksætte den særlige adressebeskyttelse på baggrund af en vurdering af trusselsbilledet for den enkelte henholdsvis udsigten til, at beskyttelsen vil have den tiltænkte effekt. Det vil bl.a. indgå i politi-

ets vurdering af, om den særlige adressebeskyttelse er et egnet redskab, hvorvidt borgeren kan efterleve de krav, der må stilles til den enkelte borger om hemmeligholdelse af den faktiske bopælsadresse.

For nogle borgere, hvor den særlige adressebeskyttelse kan tænkes iværksat, kan det være forbundet med svære overvejelser at rette henvendelse til politiet og anmode om hjælp. Det vil i sådanne tilfælde kunne være relevant, at fagpersoner omkring den pågældende borger hjælper den pågældende med at rette henvendelse til politiet og anmode om særlig adressebeskyttelse. Det kan f.eks. være personalet på det krisecenter, hvor borgeren befinder sig, eller andre støttepersoner, som borgeren er i god kontakt med og har tillid til. En kommunal sagsbehandler, der i medfør af servicelovens § 12 a i forvejen rådgiver en borger om en æresrelateret konflikt – eller som det mere – har igangsat en handleplan for en borger i en alvorlig æresrelateret konflikt i medfør af denne bestemmelse, vil således kunne vejlede borgeren om muligheden for at anmode om særlig adressebeskyttelse og hjælpe den pågældende med at kontakte politiet. Tilsvarende gør sig gældende i forhold til den person, der yder den kommunale rådgivning efter servicelovens § 109, stk. 4, til en kvinde på et krisecenter.

Iværksættelse af den særlige adressebeskyttelse er et blandt flere initiativer, som politiet kan iværksætte, som led i beskyttelsen af den pågældende person. Således vil der i dag bl.a. være mulighed for udlevering af overfaldsalarm, meddelelse af tilhold til gerningsmanden og bortvisning af gerningsmanden fra hjemmet.

En politikreds' beslutning vedrørende iværksættelse af den særlige adressebeskyttelse er en afgørelse, som efter de almindelige forvaltningsretlige regler vil kunne påklages til Rigspolitiet.

Såfremt lovforslaget vedtages, vil Rigspolitiet tage initiativ til at udarbejde retningslinjer til politikredsene i forhold til at sikre, at udvidet adressebeskyttelse tages i anvendelse som en af flere mulige hjælpeforanstaltninger til personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter.

4.2.2. Registrering af særlig adressebeskyttelse

Når politiet har besluttet at iværksætte særlig adressebeskyttelse for en borger, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, giver politiet skriftligt borgerens bopælskommune meddelelse herom. Kommunalbestyrelsen i borgerens bopælskommune skal herefter registrere vedkommende som værende uden fast bopæl i kommunen, selvom borgeren har en bopæl eller et fast opholdssted i kommunen.

Politiet skal i forbindelse med meddelelsen til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen give kommunalbestyrelsen oplysning om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted. Det anbefales, at underretning herom gives til et særligt team, som kommunalbestyrelsen kan udpege til at håndtere sådanne sager om særlig adressebeskyttelse eller – hvis et sådant team ikke findes – til en ledende medarbejder i kommunens forvaltning, f.eks. kommunens borgerservicechef. Det sker med henblik på at sikre, at oplysning om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted kommer så få personer indenfor kommunen til kendskab som muligt.

Det er en forudsætning, at initiativet iværksættes i forbindelse med en flytning. Baggrunden herfor er navnlig, at borgerens bopæl eller faste opholdssted på det tidspunkt, hvor det besluttes at iværksætte den særlige adressebeskyttelse, vil være den adresse, som i CPR er registreret som borgerens bopælsadresse, og oplysning herom vil således allerede være tilgængelig andre offentlige

it-systemer, som modtager data fra CPR, samt det forhold at historiske adresser ikke slettes af CPR. Oplysning om denne adresse vil derfor blive bevaret i CPR som en del af de historiske adresser, der er registreret om den pågældende borger i CPR, og vil derfor være tilgængelig for offentlige myndigheder i forbindelse med opslag i CPR.

Den bedste beskyttelse opnås i almindelighed, hvis den særlige adressebeskyttelse iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden kommune, men beskyttelsen kan også iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden adresse inden for kommunen. Det vil være op til politiet i det enkelte tilfælde at vurdere, om den særlige adressebeskyttelse kan anses for et egnet redskab bl.a. på baggrund af oplysninger om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted, jf. også pkt. 4.2.1 ovenfor.

Den særlige adressebeskyttelse vil – for at yde en reel beskyttelse – skulle kombineres med den almindelige navne- og adressebeskyttelse i medfør af CPR-lovens § 28, stk. 1, som i særlige tilfælde kan tildeles for længere tid end ét år.

Registreringen af den pågældende som værende uden fast bopæl i CPR indebærer, at den pågældendes faktiske bopæl eller faste opholdssted ikke fremgår af CPR. Den pågældende borgers kommunetilknytning vil fremgå af CPR svarende til, hvad der gælder for alle andre personer, som er registreret uden fast bopæl i CPR. Hvis lovforslaget vedtages, vil der ved en ændring af bekendtgørelse om folkeregistrering (bekendtgørelse nr. nr. 1153 af 23. november 2006 med senere ændringer) kapitel 10 blive fastsat nærmere bestemmelser, hvorefter personer med særlig adressebeskyttelse efter den foreslåede bestemmelse skal registreres på en nærmere angivet høj vejkode. Herved gøres offentlige myndigheder i forbindelse med f.eks. opslag i CPR bekendt med, at der er tale om en person, som er omfattet af beskyttelsen, og som derfor kan kræve en særlig sagsbehandling hos den enkelte myndighed. Det gælder f.eks. i sager om udbetaling af boligstøtte, hvor en registrering som fraflyttet en bolig medfører, at ydelsen standses af Udbetaling Danmark. Samtidig skal der evt. ansøges om boligstøtte til en ny bolig, hvor Udbetaling Danmark til brug for sagsbehandlingen skal have oplysninger om bopælen, f.eks. huslejens og boligens størrelse, og hustandsmedlemmer mv.

4.2.3. Kommunernes håndtering af oplysninger om den faktiske bopæl eller det faste opholdssted

Ved den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, i CPR-loven reguleres alene, hvorledes personer, som udsættes for trusler mod deres person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, samt i visse tilfælde sådanne personers børn, skal registreres med adresse i CPR.

Ved lovforslaget sikres, at en sådan persons faktiske adresse ikke fremgår af CPR og dermed ikke videregives fra CPR til andre offentlige myndigheder. Lovforslaget regulerer derimod ikke, hvordan oplysning om borgerens faktiske adresse skal håndteres af myndighederne, herunder den pågældendes borgers bopælskommune, idet spørgsmål, der opstår i den forbindelse, i vidt omfang er reguleret af anden lovgivning, herunder persondataloven.

Med henblik på at sikre, at beskyttelsen bliver effektiv, er det imidlertid væsentligt, at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen drager omsorg for, at borgerens faktiske adresse kommer så få kommunalt ansatte til kendskab som muligt.

En effektiv beskyttelse af den faktiske adresse forudsætter, at kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at oplysning om borgerens faktiske adresse ikke fremgår af it-systemer, som mange

brugere har adgang til. De almindelige kommunale fagsystemer bør således ikke indeholde oplysning om borgerens faktiske adresse, idet der herved opstår risiko for, at adressen kommer en bredere kreds af medarbejdere i hænde i forhold til, hvad der umiddelbart er sagligt grundlag for. Det bemærkes i den forbindelse, at CPR's data om bopæl fremgår af kommunernes fagsystemer. Der vil efter forslaget alene fra CPR tilgå de kommunale fagsystemer oplysning om, at borgeren er uden fast bopæl i kommunen, hvorimod den faktiske adresse ikke vil tilgå systemerne.

I mange tilfælde vil kendskab til borgerens faktiske adresse ikke være nødvendig i forbindelse med almindelig sagsbehandling i kommunen. Med virkning fra den 1. november 2014 vil afgørelser, partshøringer m.v. i vidt omfang blive sendt til borgerens digitale postkasse, og det vil derfor i sådanne tilfælde ikke være nødvendigt i forbindelse med forsendelser og almindelig sagsbehandling at kende til borgerens faktiske adresse. Såfremt borgeren er fritaget for digital post, vil borgeren være berettiget til at få tilsendt post til borgerens fysiske adresse. Det vil imidlertid kunne indgå i politiets overvejelser om iværksættelse af særlig adressebeskyttelse, hvis borgeren er fritaget for digital post og ikke ønsker fritagelsen ophævet eller ikke ønsker at medvirke til, at den faktiske adresse ikke fungerer som borgerens postadresse, f.eks. ved at der oprettes en postboksadresse.

Kendskab til borgerens faktiske adresse kan være nødvendigt i forbindelse med en afgørelse, som kommunalbestyrelsen skal træffe, f.eks. en afgørelse om, hvorvidt borgeren er berettiget til en bestemt ydelse. Det kan også være nødvendigt i forbindelse med, at eventuelle børn er optaget i kommunale daginstitutioner. Der kan endvidere være tale om, at bestemte kommunale foranstaltninger kun kan komme på tale, hvis kommunen har kendskab til og adgang til borgerens faktiske adresse, f.eks. hvis kommunen skal iværksætte særlige handicapforanstaltninger i hjemmet.

Kommunalbestyrelsen bør derfor forholde sig til og eventuelt fastsætte nærmere retningslinjer for, hvorledes sådant nødvendigt adressekendskab håndteres i kommunen. Det kan f.eks. være nærmere instrukser om, at det i almindelighed overlades til et særligt kommunalt team med det formål at håndtere den særlige adressebeskyttelse at formidle afgørelser m.v. i forhold til den enkelte borger, foretage relevante hjemmebesøg hos borgeren m.v. henholdsvis instrukser om, at kun relevante institutionsledere i kommunale daginstitutioner samt disses stedfortrædere må få kendskab til den faktiske adresse.

Det vil være hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen udpeger en særlig kontaktperson, som kan forestå den nødvendige kontakt til borgeren og politiet.

Det bemærkes, at VISO (Den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation under Socialstyrelsen), som i dag tilbyder gratis rådgivning til fagpersoner på det sociale område, når børn, unge eller voksne udsættes for æresrelaterede konflikter, vil kunne yde kommunerne rådgivning i forhold til kommunernes håndtering af og sagsbehandling i forbindelse med sager, hvor der er iværksat særlig adressebeskyttelse.

I det omfang oplysninger om en persons faktiske adresse indgår i sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration, vil disse være omfattet af den ret, som ethvert medlem af kommunalbestyrelsen efter § 9, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har til som led i varetagelsen af sit hverv at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration. Der henvises herom til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 1.

Kommunernes adgang til at videregive særligt beskyttede adresser vil være begrænset af de regler, der følger af persondataloven, og – i de situationer, hvor videregivelsen ikke er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde – reglerne om tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f samt forvaltningslovens § 27.

I forhold til persondatalovens regler bemærkes, at det må vurderes konkret i det enkelte tilfælde, om der efter behandlingsreglerne i lovens kapitel 4 kan ske videregivelse af oplysninger om særligt beskyttet adresse. Det må ved vurderingen heraf indgå, at der er tale om fortrolige oplysninger, som den registrerede har en tungtvejende interesse i ikke bliver videregivet.

I forhold til forvaltningsloven bemærkes, at det følger af lovens § 27, stk. 1, nr. 1, at hensynet til bl.a. enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres private forhold kan begrunde tavshedspligt i forhold til de pågældende oplysninger. Om en oplysning er undergivet tavshedspligt efter bestemmelsen beror på dels en vurdering af oplysningens karakter, dels en vurdering af den sammenhæng, hvori oplysningen indgår. Afgørende er bl.a., om oplysningen er af en sådan art, at den efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab. Oplysninger om en persons særlig beskyttede adresse må antages at vedrøre et privat forhold, som dermed er undergivet tavshedspligt.

Efter forvaltningslovens § 27, stk. 4, nr. 1, kan også hensynet til bl.a. forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser og beskyttelse af vidner eller andre i sager om strafferetlig forfølgning begrunde tavshedspligt.

Det vil ikke i almindelighed kunne komme på tale at videregive oplysninger om en særligt beskyttet adresse til andre offentlige myndigheder, medmindre der er særligt grundlag herfor. Særligt grundlag kan dog f.eks. foreligge, såfremt borgeren har ansøgt Udbetaling Danmark om boligstøtte. I en sådan situation kan Udbetaling Danmark ikke tage stilling til borgerens anmodning uden at have et vist kendskab til adressen, f.eks. boligens størrelse. Oplysninger herom vil kommunen derfor i nødvendigt omfang kunne videregive til Udbetaling Danmark.

Oplysninger undergivet tavshedspligt vil endvidere som det klare udgangspunkt uden videre kunne undtages fra retten til aktindsigt. Oplysninger om en persons særlig beskyttede adresse vil således kunne undtages fra aktindsigt efter reglerne i offentlighedslovens § 30, nr. 1 og § 33, nr. 1, og fra partsaktindsigt efter forvaltningslovens § 15 b, stk. 1, nr. 1 og 5, samt efter retsplejelovens § 41 b, stk. 3, nr. 4 og 5 og § 41 d, stk. 5, nr. 5 og 6.

4.2.4. Kommunalbestyrelsens håndtering af flytning for borgere omfattet af den særlige adressebeskyttelse henholdsvis ophævelse af den særlige beskyttelse

Flytter en borger, som er under særlig adressebeskyttelse, efterfølgende f.eks. til en ny kommune, vil borgeren – som alle andre borgere – være forpligtet til at anmelde flytningen i overensstemmelse med CPR-lovens § 12.

Det foreslås dog ved § 1, nr. 3, i lovforslaget, at flytning til en ny kommune skal anmeldes til kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen uden brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning. Såfremt kommunen har udpeget en særlig kontaktperson i forbindelse med håndtering af sager om særlig adressebeskyttelse, vil anmeldelse kunne foretages til vedkommende kontaktperson. Er der ikke udpeget en sådan særlig kontaktperson, vil flytning kunne anmeldes ved kontakt til f.eks. kommunens borgerservicechef eller anden tilsvarende ledende medarbejder i kommunens forvaltning. Den pågældende skal i forbindelse med flytteanmeldelsen oplyse, at

den pågældende er registreret som værende uden fast bopæl i CPR i medfør af den foreslåede bestemmelse og tillige oplyse den pågældendes fremtidige faktiske bopæl eller faste opholdssted i kommunen, jf. § 12, stk. 2, nr. 4. Borgerens kontaktperson i fraflytningskommunen vil eventuelt kunne bistå borgeren med at anmelde flytningen. Tilflytningskommunen skal herefter registrere den pågældende som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen. Det opnås herved, at den pågældende person forbliver registreret med den særlige beskyttelse i CPR ved en flytning, der finder sted efter iværksættelsen af den særlige adressebeskyttelse.

Flytter en borger omfattet af den særlige adressebeskyttelse til en anden faktisk adresse i kommunen, skal flytningen også anmeldes til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, jf. lovens § 12, stk. 1, men borgerens bopælsregistrering ændres ikke i den forbindelse.

I alle tilfælde, hvor borgeren flytter til en anden faktisk adresse, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den fremtidige faktiske bopæl eller det fremtidige faste opholdssted er beliggende, underrette politiet om den fremtidige bopæl eller det fremtidige faste opholdssted.

Såfremt politiet eller den pågældende selv efterfølgende giver kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, bopælsregistreres vedkommende efter de almindelige regler herom i CPR-lovens § 6, stk. 1, 2, 4 og 5.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at ophævelse af den særlige adressebeskyttelse kan ske på initiativ fra politiet eller borgeren selv. En borger, som oplever, at adressebeskyttelsen ikke længere er relevant, må således formodes ikke at medvirke til adressens hemmeligholdelse i det fornødne omfang. Det er derfor fundet rigtigst, at beskyttelsen også kan ophæves på baggrund af et ønske herom fra borgeren selv.

Forinden en ophævelse af den særlige adressebeskyttelse på initiativ fra borgeren selv finder sted, skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at en henvendelse herom hidrører fra den rette person.

En ophævelse af beskyttelsen vil typisk komme på tale, fordi trusselsbilledet har ændret sig over tid i en sådan grad, at det må lægges til grund, at borgeren ikke længere har behov for beskyttelse. En politikreds' beslutning om at ophæve beskyttelsen er en afgørelse, som efter de almindelige forvaltningsretlige regler vil kunne påklages til Rigs politiet.

Ophæves registreringen af den pågældende som værende uden fast bopæl i CPR efter anmodning fra borgeren selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom.

4.2.5. Særligt om fællesbørn

Et barn kan være udsat for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, og politiet kan på den baggrund beslutte at iværksætte særlig adressebeskyttelse for barnet.

Der kan imidlertid også være tale om, at et barn – for hvem der ikke er iværksat særlig adressebeskyttelse – registreres som værende uden fast bopæl som følge af, at barnet har eller får samme bopæl som en forælder, der er under særlig adressebeskyttelse.

Det foreslås således i 6. pkt. i den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, i CPR-loven, at et barn af en forælder, som udsættes for trusler mod vedkommendes person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, hvor politiet har givet meddelelse til kommunalbestyrelsen om, at forælderen skal registreres som værende uden fast bopæl, ligeledes skal registreres som værende uden fast bopæl i tilfælde, hvor barnet har eller får samme bopæl som forælderen. Det foreslås også, at registreringen af barnets bopæl skal følge forælderen, så længe barnet faktisk bor sammen med vedkommende.

Det er således fundet nødvendigt, at registreringen som værende uden fast bopæl også skal gælde for børn, der har eller får samme bopæl som en forælder, der er omfattet af den særlige adressebeskyttelse efter den foreslåede bestemmelses 1. pkt. Det sker for at sikre, at den faktiske adresse ikke kommer uvedkommende i hænde, og dermed for at sikre, at beskyttelsen forbliver en realitet.

Under hensyn til målgruppen for lovforslaget bemærkes det, at et fastsat samvær mellem et barn og den forælder, barnet ikke bor hos, ifølge § 21 i forældreansvarsloven kan ophæves, hvis det er bedst for barnet. På samme måde kan en ansøgning om fastsættelse af samvær afslås. Ifølge bemærkningerne til § 21 i forældreansvarsloven, jf. Folketingstidende [henvisning til FT-sider], vil det eksempelvis være nødvendigt at afskære et barns kontakt til en forælder, hvis forælderen udsætter barnet for overgreb, ligesom også overgreb fra en forælder mod den forælder, som barnet opholder sig hos, kan begrunde en sådan beslutning. De samme hensyn gør sig ifølge bemærkningerne til forældreansvarsloven gældende i forhold til en vurdering af, om den fælles forældremyndighed kan ophæves efter forældreansvarslovens § 11. Der vil kunne træffes afgørelse om suspension af samvær straks, hvis hensynet til barnet gør det nødvendigt, ligesom det er muligt for Statsforvaltningen at tillægge en forælder eneforældremyndighed eller barnets bopæl midlertidigt, hvis hensynet til barnets bedste tilsiger det.

Efter retsplejeloven § 536 kan bl.a. afgørelser om samvær tvangsfuldbyrdes. Fuldbyrdelsen kan dog ikke ske, hvis barnets sjælelige eller legemlige sundhed derved udsættes for alvorlig fare. Fogedretten kan i tvivlstilfælde udsætte fuldbyrdelsen på indhentelse af en børnesagkyndig erklæring.

I situationer, hvor det skønnes, at det er relevant at iværksætte den særlige adressebeskyttelse, bør eventuelle samværsproblemstillinger således i udgangspunktet ikke være hindrende i forhold til at yde den fornødne beskyttelse af den pågældende forælder.

Det fremgår endelig af § 18 i forældreansvarsloven, at en forælder, der vil ændre sin eller barnets bopæl til et andet sted her i landet eller i udlandet, skal underrette den anden forælder herom senest 6 uger før flytningen. Der er ingen sanktion ved manglende overholdelse af bestemmelsen, men det kan tillægges betydning i en senere retssag om forældremyndighed eller barnets bopæl. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at hvis den forælder, der skal varsle om en flytning, selv har adressebeskyttelse, kan varsling efter omstændighederne undlades. Det vil efter omstændighederne også være muligt at undlade at varsle en flytning efter § 18 i forældreansvarsloven i relation til den foreslåede udvidede adressebeskyttelse.

Om partshøring m.v. i de tilfælde, hvor et barn registreres som værende uden fast bopæl, henvises til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 4 henholdsvis 5.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at få økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

Bopælskommunen vil som følge af forslaget i et vist omfang skulle etablere procedurer og organisatoriske rammer med henblik på, at den faktiske adresse kommer så få ansatte i kommunen som muligt til kendskab. Henset til, at særlig adressebeskyttelse skønnes at vil blive anvendt i et meget begrænset antal sager, hvor personer er udsat for trusler i forbindelse med æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter, vurderes lovforslaget ikke at få konsekvenser af betydning for kommunerne. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunerne allerede i dag skal medvirke til at tage hånd om udsatte og truede borgeres beskyttelse og yde sådanne borgere hjælp i forskellige sammenhænge. Det gælder f.eks. kvinder, som i forbindelse med samlivsrelateret vold og trusler på livet tager ophold på et krisecenter i kommunen.

Det bemærkes, at afgørelser og partshøringer m.v. med virkning fra den 1. november 2014 kan sendes til borgerens digitale postkasse, og det vil derfor i mange tilfælde ikke være nødvendigt i forbindelse med forsendelser og almindelig sagsbehandling hos offentlige myndigheder at kende til borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted.

Offentlige myndigheder vil fortsat til brug for deres sagsbehandling fra CPR kunne få oplyst borgerens bopælskommune, ligesom det ved en ændring af bekendtgørelse om folkeregistrering (bekendtgørelse nr. nr. 1153 af 23. november 2006 med senere ændringer) vil blive fastsat, at personer med særlig adressebeskyttelse efter den foreslåede bestemmelse skal registreres på en nærmere angivet høj vejkode. Offentlige myndigheder, som i deres sagsbehandling har behov for oplysninger om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted, kan på den baggrund konstatere, at borgeren er under særlig adressebeskyttelse, og myndigheden kan rette henvendelse til bopælskommunen med henblik på at indhente de nødvendige nærmere oplysninger om borgerens faktiske adresse. Henvendelse herom kan rettes til den særlige kontaktperson eller det særlige team i bopælskommunen eller – såfremt en sådan kontaktperson henholdsvis et sådant team ikke findes – til kommunens borgerservicechef eller anden tilsvarende ledende medarbejder i kommunens forvaltning.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for erhvervslivet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har positive konsekvenser for borgere, som kan komme i betragtning i forhold til iværksættelse af den særlige adressebeskyttelse, fordi vedkommende udsættes for alvorlige trusler i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, idet forslaget går ud på at yde en bedre beskyttelse af borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted. Borgeren vil dog samtidig som følge af den foreslåede beskyttelse kunne opleve visse ulemper. Det vil således ikke være muligt via CPR at levere korrekte adressedata på den pågældende. Det betyder, at der ikke via CPR kan leveres aktuelle adresseoplysninger til den pågældendes bank, forsikringselskab, a-kasse m.v. Borgeren vil som følge af registreringen uden fast bopæl også kunne opleve

problemer med at oprette et abonnement på en mobiltelefon eller indgå en aftale om køb på afbetaling, idet der i praksis i sådanne situationer som oftest stilles krav om en egentlig bopælsadresse.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. december 2014 til den 15. januar 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Amnesty International, Advokatrådet, Danske Advokater, Dannerhuset, Dansk Anti-Stalking Foreningen, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Psykologforening, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Det kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Erstatningsnævnet, Etnisk Ung, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, Joan-Søstrene, KL, KMD A/S, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af mandekrisecentre, Landsforeningen af KvindeKrisecentre (LOKK), Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Mødrehjælpen, Offerrådgivningen i Danmark, Politiforbundet i Danmark, Retssikkerhedsfonden, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Statsforvaltningen og VISO.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget har positive konsekvenser for borgere, som befinder sig i en situation,	Ingen

	<p>hvor særlig adressebeskyttelse kan komme i betragtning. Borgeren må i den forbindelse tåle visse ulemper.</p>	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved den foreslåede bestemmelses 1. pkt. foreslås det at indføre hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i borgerens bopælskommune efter skriftlig meddelelse herom fra politiet skal registrere en person, som udsættes for trusler mod vedkommendes person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter som værende uden fast bopæl i kommunen, uanset de almindelige bestemmelser om bopælsregistrering i lovens § 6, stk. 1 og 2.

Registreringen af den pågældende som værende uden fast bopæl i CPR indebærer, at den pågældendes faktiske bopæl eller faste opholdssted ikke fremgår af CPR. Den pågældende borgers kommunetilknytning vil fremgå af CPR svarende til, hvad der gælder for alle andre personer, som er registreret uden fast bopæl i CPR, ligesom det, såfremt lovforslaget vedtages, ved en ændring af bekendtgørelse om folkeregistrering (bekendtgørelse nr. nr. 1153 af 23. november 2006 med senere ændringer) vil blive fastsat, at personer med særlig adressebeskyttelse skal registreres på en nærmere angivet høj vejkode.

Bestemmelsen hviler på den forudsætning, at politiet har besluttet at iværksætte særlig adressebeskyttelse for en borger, som må anses for omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det er således politiet, der i det enkelte tilfælde vurderer, om særlig adressebeskyttelse kan komme på tale, og en borger, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, skal således rette henvendelse til politiet med henblik på stillingtagen til, om særlig adressebeskyttelse kan iværksættes. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger afsnit 4.2.1.

Æresrelaterede og samlivsrelaterede konflikter er ofte komplekse og nuancerede. Konflikterne kan dække over en række forskellige problemstillinger i forhold til motiv og handling, herunder bl.a. samlivsrelateret vold og øvrige straffelovsovertrædelser af personfarlig karakter, seksuelle overgreb, stalking, tvangsægteskab, social kontrol, undertrykkelse m.v. Sager, hvor den særlige adressebeskyttelse kan være relevant, vil f.eks. være situationer, der kan udvikle sig meget alvorligt for offeret, og hvor offeret ikke ser sig i stand til eller har mulighed for at sikre sig imod, at situationen forværres. Der vil altså være tale om situationer, hvor der foreligger et særligt beskyttelsesbehov i forhold til at kunne sikre offeret.

Om et sådant behov foreligger i den enkelte sag, vil bero på en konkret politifaglig vurdering, herunder navnlig i forhold til det konkrete trusselsniveau for offeret. Trusselsvurderingen vil

bl.a. skulle foretages på baggrund af forholdet mellem gerningsmand og offeret, offerets personlige forhold og sagens øvrige omstændigheder.

Det er en forudsætning, at initiativet iværksættes i forbindelse med en flytning, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 4.2.2. Den bedste beskyttelse opnås i almindelighed, hvis den særlige adressebeskyttelse iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden kommune, men beskyttelsen kan også iværksættes i forbindelse med en flytning til en anden adresse inden for kommunen. Den særlige adressebeskyttelse vil – for at yde en reel beskyttelse – skulle kombineres med den almindelige navne- og adressebeskyttelse i medfør af CPR-lovens § 28, stk. 1, som i særlige tilfælde kan tildeles for længere tid end ét år.

Politiet skal i forbindelse med meddelelsen til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen om beskyttelsens iværksættelse give kommunalbestyrelsen oplysning om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted. Det anbefales, at meddelelsen herom gives til det særlige team, som kommunalbestyrelsen kan beslutte at udpege til at håndtere sådanne sager eller – hvis et sådant team ikke findes – til kommunens borgerservicechef eller en anden tilsvarende ledende medarbejder i kommunens forvaltning.

Ved lovforslaget sikres, at en sådan persons faktiske adresse ikke fremgår af CPR og dermed ikke videregives fra CPR til andre offentlige myndigheder. Lovforslaget regulerer derimod ikke, hvordan oplysning om borgerens faktiske adresse skal håndteres af myndighederne, herunder den pågældendes borgers bopælskommune, idet spørgsmål, der opstår i den forbindelse, i vidt omfang er reguleret af anden lovgivning, herunder persondataloven.

Med henblik på at sikre, at beskyttelsen bliver effektiv, er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen drager omsorg for, at borgerens faktiske adresse kommer så få kommunalt ansatte til kendskab som muligt. En effektiv beskyttelse af den faktiske adresse forudsætter bl.a., at kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at oplysning om borgerens faktiske adresse ikke fremgår af it-systemer, som mange brugere har adgang til.

Kendskab til borgerens faktiske adresse kan være nødvendigt i forbindelse en afgørelse, som kommunalbestyrelsen skal træffe, f.eks. en afgørelse om, hvorvidt borgeren er berettiget til en bestemt ydelse. Det kan også være nødvendigt i forbindelse med, at eventuelle børn er optaget i kommunale daginstitutioner. Der kan endvidere være tale om, at bestemte kommunale foranstaltninger kun kan komme på tale, hvis kommunen har kendskab til og adgang til borgerens faktiske adresse, f.eks. hvis kommunen skal iværksætte særlige handicapforanstaltninger i hjemmet eller foretage hjemmebesøg i forbindelse med sundhedspleje.

Kommunalbestyrelsen bør derfor forholde sig til og eventuelt fastsætte nærmere retningslinjer for, hvorledes sådant nødvendigt adressekendskab håndteres i kommunen. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4.2.3.

I det omfang oplysninger om en persons faktiske adresse indgår i sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration, vil disse være omfattet af den ret, som ethvert medlem af kommunalbestyrelsen efter § 9, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har til som led i varetagelsen af sit hverv at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration. Retten til sagsindsigt omfatter således også fortrolige oplysninger. Kommunalbestyrelsesmedlemmer, der gennem deres virke bliver bekendt med fortrolige oplysninger, er omfattet af de almindelige regler om tavshedspligt, herunder forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152.

Det vil ikke i almindelighed kunne komme på tale at videregive oplysninger om den faktiske adresse til andre offentlige myndigheder, medmindre der er særligt grundlag herfor. Særligt grundlag kan f.eks. foreligge, såfremt borgeren har ansøgt Udbetaling Danmark om boligstøtte. I en sådan situation kan Udbetaling Danmark ikke tage stilling til borgerens anmodning uden at have et vist kendskab til adressen, f.eks. boligens størrelse. Oplysninger herom vil kommunen derfor i nødvendigt omfang kunne videregive til Udbetaling Danmark.

Det vil som altovervejende udgangspunkt ikke kunne komme på tale at udlevere oplysning om den faktiske adresse til private i medfør af almindelige offentligretlige regler, f.eks. som led i besvarelsen af en aktindsigtsanmodning. Der henvises i den forbindelse til afsnit 4.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Flytter en borger, som er under særlig adressebeskyttelse, efterfølgende til en ny adresse, vil borgeren – som alle andre borgere – være forpligtet til at anmelde flytningen i overensstemmelse med CPR-lovens § 12.

Flytter borgeren til en ny adresse inden for kommunen, medfører dette ikke en ændret registrering af borgerens bopæl i CPR, medmindre politiet eller borgeren selv i denne forbindelse skriftligt tilkendegiver, at beskyttelsen skal ophæves.

Flytter borgeren til en bopæl eller et fast opholdssted i en anden kommune, skal flytningen anmeldes til kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen.

Det foreslås ved bestemmelsens 2. pkt., at tilflytningskommunen herefter skal registrere den pågældende som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen. Det opnås herved, at den pågældende person forbliver registreret med den særlige beskyttelse i CPR ved en flytning, der finder sted efter iværksættelsen af den særlige adressebeskyttelse.

Flytter en borger omfattet af den særlige adressebeskyttelse til en anden faktisk adresse i kommunen eller en anden faktisk adresse i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den fremtidige faktiske bopæl eller det fremtidige faste opholdssted er beliggende, underrette politiet om den fremtidige bopæl eller det fremtidige faste opholdssted, jf. den foreslåede bestemmelses 3. pkt.

Såfremt politiet eller den pågældende selv efterfølgende giver kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, foreslås det ved bestemmelsens 4. pkt., at vedkommende bopælsregistreres efter de almindelige regler herom i CPR-lovens § 6, stk. 1, 2, 4 og 5.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at ophævelse af den særlige adressebeskyttelse kan ske på initiativ fra politiet eller borgeren selv. En borger, som oplever, at adressebeskyttelsen ikke længere er relevant, må således formodes ikke at medvirke til adressens hemmeligholdelse i det fornødne omfang. Det er derfor fundet rigtigst, at beskyttelsen også kan ophæves på baggrund af et ønske herom fra borgeren selv.

En ophævelse af beskyttelsen vil typisk komme på tale, fordi trusselsbilledet har ændret sig over tid i en sådan grad, at det må lægges til grund, at borgeren ikke længere har behov for beskyttelse. Politiet vil således med jævne mellemrum, f.eks. én gang om året, skulle tage stilling til, om fortsat beskyttelse er påkrævet. Politiets beslutning om at ophæve beskyttelsen er en afgørelse, som kan påklages til Rigspolitiet.

Ophæves registreringen af den pågældende som værende uden fast bopæl i CPR efter anmodning fra borgeren selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom, jf. den foreslåede bestemmelses 5. pkt.

For så vidt angår børn, for hvem der ikke er iværksat særlig adressebeskyttelse efter den foreslåede bestemmelses 1. pkt., foreslås det i den foreslåede bestemmelses 6. pkt., at et barn af en forælder, der er under den særlige adressebeskyttelse, ligeledes skal registreres som værende uden fast bopæl i tilfælde, hvor barnet har eller får samme bopæl som forælderen. Det foreslås også, at registreringen af barnets bopæl skal følge forælderen, så længe barnet faktisk bor sammen med vedkommende.

Det er således fundet nødvendigt, at registreringen som værende uden fast bopæl også skal gælde for børn, der har eller får samme bopæl som en forælder, for hvem der er iværksat særlig adressebeskyttelse efter den foreslåede bestemmelse. Det sker for at sikre, at den faktiske adresse ikke kommer uvedkommende i hænde, og dermed for at sikre, at beskyttelsen forbliver en realitet.

Når kommunalbestyrelsen registrerer en person omfattet af bestemmelsen som værende uden fast bopæl efter den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, 1. pkt., træffes der ikke en afgørelse i medfør af CPR-lovgivningen, og der kan derfor ikke klages over registreringen i medfør af CPR-lovens § 56. Baggrunden herfor er, at når kommunerne indsætter oplysninger i CPR på grundlag af indberetninger fra andre myndigheder, træffes der ikke en afgørelse i medfør af CPR-lovgivningen. En afgørelse om at iværksætte eller ophæve den særlige adressebeskyttelse truffet af politiet vil derimod kunne påklages til Rigspolitiet.

Er der derimod tale om, at barnet registreres som værende uden fast bopæl efter den foreslåede bestemmelses 6. pkt. træffes der derimod en afgørelse efter CPR-loven, som kan påklages i medfør af CPR-lovens § 56.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Det foreslås, at personer omfattet af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1, skal anmelde flytning uden brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

Det gælder såvel den flytning, hvorved borgeren første gang registreres som værende uden fast bopæl samt senere registreringer som værende uden fast bopæl i en ny kommune i forbindelse med en flytning hertil.

Såfremt kommunen har udpeget en særlig kontaktperson i forbindelse med håndtering af sager om særlig adressebeskyttelse, vil anmeldelse kunne foretages til vedkommende kontaktperson. Er der ikke udpeget en sådan særlig kontaktperson, vil flytning kunne anmeldes ved kontakt til f.eks. kommunens borgerservicechef eller anden ledende medarbejder i kommunens forvaltning. Den pågældende skal i forbindelse med flytteanmeldelsen oplyse, at den pågældende er registreret som værende uden fast bopæl i CPR i medfør af den foreslåede bestemmelse og tillige oplyse den pågældendes fremtidige faktiske bopæl eller faste opholdssted i kommunen, jf. § 12, stk.

2, nr. 4. Borgerens kontaktperson i fraflytningskommunen vil eventuelt kunne bistå borgeren med at anmelde flytningen.

Til nr. 4

Efter CPR-lovens § 13, stk. 2, skal der inden registreringen af en flytning for et barn, der hidtil har haft fælles bopæl med begge forældre, gives en ikke medflyttende forælder mulighed for at udtale sig, hvis vedkommende ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Tilsvarende gælder inden registreringen af en flytning for et barn, som hidtil har haft fælles bopæl med den ene af forældrene, hvis denne forælder ikke flytter med og heller ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Bestemmelsen indebærer også en pligt til at foretage partshøring, såfremt barnet er en ung, men dog mindreårig person, i en situation, hvor forældrene henholdsvis forælderen ikke flytter med.

Når der iværksættes særlig adressebeskyttelse for et barn, træffes afgørelsen herom af politiet, og den efterfølgende registrering i CPR kan ikke anses for en afgørelse efter CPR-loven. Der skal derfor ikke forud for en registrering i CPR i denne situation ske partshøring m.v.

Det foreslås imidlertid - for at undgå enhver tvivl herom - at pligten til at foretage høring af barnets forældre henholdsvis forælder efter lovens § 13, stk. 2, ikke skal gælde, hvis der er iværksat særlig adressebeskyttelse for den mindreårige efter den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, 1. pkt., i CPR-loven.

Den foreslåede bestemmelse finder også anvendelse, hvis politiets iværksættelse af særlig adressebeskyttelse omfatter både en voksen forælder og dennes mindreårige børn, hvor den anden forælder har del i forældremyndigheden.

Til nr. 5

Hvis politiets iværksættelse af særlig adressebeskyttelse alene omfatter en voksen forælder men ikke dennes medflyttende mindreårige børn, hvor den anden forælder har del i forældremyndigheden, registreres børnene ligeledes som værende uden fast bopæl, og registreringen af barnets bopæl følger forælderen, så længe barnet faktisk bor sammen med den forælder, der er under beskyttelse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 6, 6. pkt., i CPR-loven.

I en sådan situation har politiet ikke taget stilling til iværksættelse af særlig adressebeskyttelse for barnet, og selve registreringen af barnet som værende uden fast bopæl i CPR, må anses for en afgørelse efter CPR-loven. Der vil derfor skulle ske partshøring m.v. efter CPR-loven.

Efter CPR-lovens § 13, stk. 2, skal der inden registreringen af en flytning for et barn, der hidtil har haft fælles bopæl med begge forældre, gives en ikke medflyttende forælder mulighed for at udtale sig, hvis vedkommende ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Tilsvarende gælder inden registreringen af en flytning for et barn, som hidtil har haft fælles bopæl med den ene af forældrene, hvis denne forælder ikke flytter med og heller ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning.

I en situation, hvor den forælder, der flytter sammen med barnet, er omfattet af den særlige beskyttelse, er det fundet rigtigst, at den ikke medflyttende forælder skal partshøres og have meddelt afgørelsen om børnenes fraflytning fra vedkommendes adresse efter de særlige regler i

CPR-lovens § 13, stk. 3, hvorved det sikres, at denne forælder ikke får oplyst tilflytningsadressen.

Det foreslås, at såfremt barnet i forbindelse med en anmeldt flytning vil skulle registreres som værende uden fast bopæl i medfør af den foreslåede bestemmelse i CPR-lovens § 6, stk. 6, 6. pkt., må den anmeldte tilflytningsadresse og -kommune ikke oplyses til den ikke medflyttende forælder under sagens behandling, herunder i den endelige afgørelse. Hvis der anmeldes flytning til en anden kommune, skal forelæggelsen af flytteanmeldelsen for den af forældrene, der ikke flytter med, altid foretages af fraflytningskommunen, som også skal træffe den endelige afgørelse om, hvorvidt flytningen af barnet skal godkendes, samt meddele dette til sagens parter og tilflytningskommunen.

Denne procedure er allerede gældende, såfremt der samtidigt med anmeldelsen af en flytning, der er omfattet af lovens § 13, stk. 2, anmodes om navne- og adressebeskyttelse, jf. § 28, på barnets tilflytningsadresse.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 8

Ministeriet er blevet opmærksomt på, at der i lov nr. 1251 af 18. december 2012 om ændring af CPR-loven skulle have været medtaget en ren konsekvensændring af lovens § 28, stk. 1, således at der henvises til lovens § 43, der vedrører udlevering af oplysninger fra CPR og ikke som nu alene til lovens § 43, stk. 1. Det foreslås derfor at ændre § 28, stk. 1, i overensstemmelse hermed, således at der i lovens § 28, stk. 1, henvises til § 43 og dermed også § 43, stk. 2.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Ved lovforslaget foreslås indført en ny ordning for adressebeskyttelse af visse truede borgere. Økonomi- og Indenrigsministeriet vil derfor et år efter lovens ikrafttræden udarbejde en redegørelse over lovens virkning i praksis med henblik på, at ordningen om nødvendigt kan tages op til revision. Der vil i den forbindelse blive indhentet udtalelser fra politiet og KL med henblik på belysning af erfaringer med den nye form for adressebeskyttelse. Redegørelsen vil blive tilsendt Folketingets Kommunaludvalg.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

CPR-loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. CPR-loven er med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006.

Det foreslås derfor, at ændringen af CPR-loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 494 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 622 af 12. juni 2013 og lov nr. 311 af 29. marts 2014, foretages følgende ændring:

§ 6. ---

1. I § 6 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

”Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal efter skriftlig *meddelelse* herom fra politiet registrere en person, som udsættes for trusler mod sin person i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter, som værende uden fast bopæl i kommunen uanset stk. 1 og 2. Flytter en truet person omfattet af 1. pkt. efterfølgende til en ny kommune, skal kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen registrere den pågældende som værende uden fast bopæl i tilflytningskommunen. Ændres personens bopæl eller faste opholdssted, mens den pågældende er registreret som værende uden fast bopæl, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Såfremt politiet eller den pågældende selv giver kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at registreringen som værende uden fast bopæl skal ophæves, folkeregistreres den pågældende efter de almindelige regler herom, jf. stk. 1, 2, 4 og 5. Er registreringen ophævet efter anmodning fra den pågældende selv, skal kommunalbestyrelsen underrette politiet herom. Et barn af en forælder omfattet af 1. pkt., som har eller får samme bopæl som forælderen, registreres ligeledes som værende uden fast bopæl, og registreringen af barnets bopæl følger forælderen, så

§ 12.---

Stk. 3. Flytning skal anmeldes ved anvendelse af den digitale anmeldelsesløsning, som tilflytningskommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Flytteanmeldelser, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog 3. og 5. pkt. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at anmeldelsen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at flytteanmeldelser, der kan indgives på anden måde end ved digital anmeldelse, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket. Kommunalbestyrelsen kan helt ekstraordinært ud over de i 3. pkt. nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt.

§ 13.---

Stk. 2. Inden registreringen af en flytning for et barn, der hidtil har haft fælles bopæl med begge forældre, skal der gives en ikke medflyttende forælder mulighed for at udtale sig, hvis vedkommende ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning. Tilsvarende gælder inden registreringen af en flytning for et barn, som hidtil har haft fælles bopæl med den ene af forældrene, hvis denne forælder ikke flytter med og heller ikke over for kommunen har accepteret den anmeldte flytning.

Stk. 3. Hvis der samtidigt med anmeldelsen af en flytning, der er omfattet af stk. 2, anmodes om navne- og adressebeskyttelse, jf.

længe barnet faktisk bor sammen med den pågældende.”

2. I § 12, stk. 3, 2. pkt., ændres ”5. pkt.” til: ”6. pkt.”.

3. Efter § 12, stk. 3, 3. pkt. indsættes som 4. pkt.:

”Personer omfattet af § 6, stk. 6, skal anmelde flytning uden brug af kommunens digitale selvbetjeningsløsning.

4. I § 13, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

”Såfremt barnet er omfattet af § 6, stk. 6, 1. pkt., skal der ikke foretages høring efter 1. og 2. pkt.”

5. Efter § 13, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

”Tilsvarende gælder, såfremt barnet i forbindelse med en anmeldt flytning vil skulle registreres som værende uden fast bopæl i medfør af lovens § 6, stk. 6, 6. pkt.”

§ 28, på barnets tilflytningsadresse, må den anmeldte tilflytningsadresse og -kommune ikke oplyses til den ikke medflyttende forælder under sagens behandling, herunder i den endelige afgørelse. Hvis der anmeldes flytning til en anden kommune, skal forelæggelsen af flytteanmeldelsen for den af forældrene, der ikke flytter med, altid foretages af fraflytningskommunen, som tillige skal træffe den endelige afgørelse om, hvorvidt flytningen af barnet skal godkendes, samt meddele dette til sagens parter og tilflytningskommunen.

§ 16.---

Stk. 7. Personer, der fra udlandet flytter til en kommune, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 6, stk. 6, har overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse til en anden kommunalbestyrelse, og som betjenes i et International Citizen Service, kan anmelde indrejse til kommunalbestyrelsen i den kommune, der i medfør af § 6, stk. 6, har fået overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse i et International Citizen Service.

§ 21.---

Stk. 5. § 12, stk. 3, 4. pkt., og stk. 4-6, og § 13, stk. 1, finder tillige anvendelse ved anmeldelse af tilflytning fra udlandet.

§ 28. Enhver har ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få navne- og adressebeskyttelse, således at vedkommendes navn og adresse i CPR ikke må videregives til private, jf. dog § 34, § 38, stk. 4, § 42, stk. 3-5, § 43, stk. 1, og § 45. Beskyttelsen bortfalder efter et år, medmindre vedkommende ønsker et tidligere bortfald eller kommunalbestyrelsen finder, at helt særlige forhold berettiger til en beskyttelse for læn-

6. I § 16, stk. 7, ændres ”stk. 6 ” til: ”stk. 7”. (mener ikke vi behøver skrive: to steder)

7. I § 21, stk. 5, ændres ”4. pkt.” til: ”5. pkt.”.

8. I § 28, stk. 1, ændres ”§ 43, stk. 1, ” til ”§ 43”.

gere tid end ét år.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.